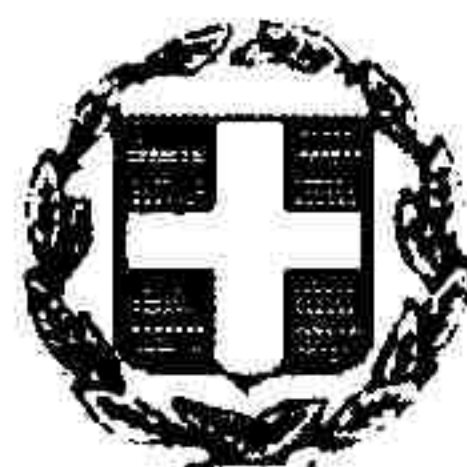

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού

Τηλ: 210 3684520

18 ΑΥΓ. 2014

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ

Αθήνα, 12 Αυγούστου 2014
Α.Π. 7550/ΑΣ 35254

ΠΡΟΣ : Βουλή των Ελλήνων

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου/ Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Γιάννη Δημαρά
Βουλευτή κ. Γαβριήλ Αβραμίδη

Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη/ Γρ. κ. Υπουργού

Ε.Δ.: Διπλωματικό Γρ. κ. Πρωθυπουργού
Διπλωματικό Γρ. κ. Υπουργού
Διπλωματικό Γρ. Υφυπουργού κ. Γεροντόπουλου
Γρ. κ. Γεν. Γραμματέως
Γρ. κας Γ' Γεν. Δ/ντριας
Γ4 Δ/ση
Υπηρεσία Ενημέρωσης και Δημόσιας Διπλωματίας

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην κοινοβουλευτική ερώτηση υπ' αριθμ. 1370 από 24.07.2014 των Βουλευτών κ.κ. Γιάννη Δημαρά και Γαβριήλ Αβραμίδη

1. Το θέμα της παράνομης μετανάστευσης και της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών αποτελεί ένα από τα πλέον φλέγοντα ζητήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας από κοινού με τις υπόλοιπες μεσογειακές ευρωπαϊκές χώρες. Το φαινόμενο αυτό παρουσιάζεται ιδιαίτερα οξυμένο τα τελευταία χρόνια λόγω της συνεχιζόμενης αστάθειας στις γειτονικές χώρες, η οποία έχει οδηγήσει σε αυξημένα κύματα μεταναστών ή προσφύγων προς τη χώρα μας και τις χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου.

Το ζήτημα της συνολικής διαχείρισης από μέρους της ΕΕ των θεμάτων μετανάστευσης, ασύλου και συνόρων αποτέλεσε μια εκ των τριών βασικών θεματικών προτεραιοτήτων της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, με πρωτοβουλία της Ελληνικής Προεδρίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου τ.έ. υιοθέτησε Συμπεράσματα στον τομέα «μετανάστευση, άσυλο και σύνορα», όπου αναφέρονται ρητώς οι αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, δύο θέσεις που προώθησε η Ελληνική Προεδρία κατά τρόπο συστηματικό και απόλυτα τεκμηριωμένο καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Καθίσταται, πλέον, σαφές ότι λόγω της όξυνσης των περιφερειακών συγκρούσεων που παρατηρούνται κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, η ευρωπαϊκή συνεργασία, η αλληλεγγύη και η δίκαιη κατανομή των βαρών στο πλαίσιο των κρατών-μελών της ΕΕ αναδεικνύονται ως βασικές αρχές αποτροπής και αντιμετώπισης των πιέσεων που υφίστανται τα ευρωπαϊκά σύνορα από τις παράτυπες ή παράνομες μεταναστευτικές ροές. Προς αυτήν την κατεύθυνση προσανατολίζεται η ΕΕ και για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής αγωνίζεται η Ελλάδα.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι με αφορμή το τραγικό ατύχημα στην ιταλική νήσο Lampedusa στις 3 Οκτωβρίου 2013 δημιουργήθηκε η ανάγκη επίσπευσης λήψης μέτρων από την Ε.Ε. στον τομέα των εξωτερικών συνόρων. Η Ομάδα Δράσης για τη Μεσόγειο (ΟΔΜ-TFM) δημιουργήθηκε κατόπιν αποφάσεως του Συμβουλίου ΔΕΥ της 7^{ης}-8^{ης} Οκτωβρίου 2013 με στόχο να

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

- αποφευχθούν μελλοντικά παρόμοιες τραγωδίες. Το αποτέλεσμα των εργασιών της Ομάδας Δράσης για τη Μεσόγειο περιλαμβάνει, κατόπιν προσπάθειών της χώρας μας, σειρά μέτρων-δράσεων, κυρίως επιχειρησιακού χαρακτήρα, όπως η ενίσχυση διαχείρισης εξωτερικών συνόρων ΕΕ, η μεγαλύτερη ανάμειξη-εμπλοκή του FRONTEX, καθώς και η συνεργασία του με EASO και EUROPOL, η εφαρμογή του Κανονισμού της EUROPOL, η παροχή βοήθειας προς τα κράτη-μέλη, τα οποία δέχονται υψηλή μεταναστευτική πίεση, η ενίσχυση διαλόγου με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης, καθώς και η καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων και εγκληματικών δικτύων σε πλήρη συμμόρφωση με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ε.Ε.

Τέλος, σημειώνεται ότι σε συνεργασία με την τρέχουσα Ιταλική Προεδρία, η χώρα μας εξακολουθεί να καταβάλει κάθε προσπάθεια για τη συνεχή ανάδειξη αυτού του επιτακτικού ζητήματος και την ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση όλων των πολιτών και κυβερνήσεων των κρατών-μελών της ΕΕ για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

2. Σε ότι αφορά στο δεύτερο ερώτημα της κοινοβουλευτικής ερώτησης, επισημαίνεται ότι στα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου τ.έ. καταγράφεται σαφώς η ανάγκη ενεργούς εμπλοκής στο θέμα της διαχείρισης της παράνομης μετανάστευσης των χωρών προέλευσης ή/και διέλευσης των παράνομων μεταναστών μέσω της προώθησης των εξωτερικών και αναπτυξιακών δράσεων της ΕΕ και της αξιοποίησης της αρχής, που με ιδιαίτερη έμφαση προώθησε η Ελληνική Προεδρία *«περισσότερα κίνητρα για περισσότερα αποτελέσματα»* (more for more, positive conditionality).

Ειδικότερα, στον τομέα της πολιτικής επιστροφών παράνομα διαμενόντων μεταναστών και άλλων ομάδων, η Ελληνική Προεδρία, σε συνεργασία με την Ολλανδία, επεδίωξε και επέτυχε έγκριση συμπερασμάτων του Συμβουλίου για τις επιστροφές, καθώς και έγκριση, σε συνεργασία με την Ε. Επιτροπή, για την ανάπτυξη κοινού πιλοτικού προγράμματος για επιστροφή, με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, υπηκόων τρίτων χωρών από τη Νιγηρία, το Πακιστάν, τη Γκάνα και το Μπαγκλαντές.

3. Μάλιστα, ιδιαιτέρως ευνοϊκή για την Ελλάδα ήταν η καταγραφή στα προαναφερόμενα Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της ανάγκης μιας αποτελεσματικής διαχείρισης των κοινών εξωτερικών συνόρων της ΕΕ μέσω της κινητοποίησης των διαθέσιμων και κατάλληλων μέσων και μηχανισμών που διαθέτει η ΕΕ, με στόχο την υποστήριξη των κρατών-μελών στο έργο τους. Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύεται η δυνατότητα αξιοποίησης, ενίσχυσης, αλλά και βελτίωσης του FRONTEX και του EUROSUR. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί η ρητή αναφορά των Συμπερασμάτων στα κράτη-μέλη που υφίστανται πιέσεις στα εξωτερικά τους σύνορα, την οποία η Ελληνική Προεδρία επεδίωξε και επέτυχε να συμπεριληφθεί.

Σε ότι αφορά στη χρηματοδότηση του FRONTEX, σημειώνεται ότι ο αρχικός προϋπολογισμός της κοινής επιχείρησης επιτήρησης ελληνικών θαλάσσιων συνόρων («Poseidon – Sea»), ανέρχεται για το 2014 στα 4,8 εκ. ευρώ. Ο αντίστοιχος προϋπολογισμός του προηγούμενου έτους ήταν 5 εκ. ευρώ, λόγω όμως εκτάκτων αναγκών, το ποσό αυτό ανήλθε τελικά στα 8,5 εκ. ευρώ. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι για το τρέχον έτος, με σχετική επιστολή (07 Ιουλίου τ.έ.), την οποία συνυπέγραψαν ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, κ. Β. Κικίλιας, και ο Υπουργός Ναυτιλίας και Αιγαίου, κ. Μ. Βαρβιτσιώτης, προς την Επίτροπο για θέματα Εσωτερικών Υποθέσεων, κα C. Malmström, η χώρα μας έχει ζητήσει την εξασφάλιση πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων από τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά κονδύλια που προβλέπονται για επείγουσες καταστάσεις, προκειμένου η χώρα μας να αντιμετωπίσει τη συνεχώς αυξανόμενη πίεση μεικτών μεταναστευτικών ροών στα θαλάσσια σύνορά της. Ήδη οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής εξετάζουν τα τεκμηριωμένα στοιχεία που έχει καταθέσει η ελληνική πλευρά για την έκτακτη χρηματοδότηση, και εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος αναμένεται η απάντησή τους.

4. Στον τομέα της μετανάστευσης, η Τουρκία συνεχίζει να αποτελεί μια πολύ σημαντική χώρα διέλευσης, αλλά και προορισμού των μεταναστών. Ο αριθμός των μεικτών μεταναστευτικών ροών

που φθάνουν στην Ελλάδα από τα ελληνοτουρκικά, χερσαία και θαλάσσια, σύνορα, αν και παρουσιάζει πτωτικές τάσεις, εντούτοις παραμένει υψηλός. Η τρέχουσα κατάσταση στη Συρία, αποτελεί σαφώς μια από τις σημαντικότερες αιτίες αύξησης των παράτυπων πιέσεων που ασκούνται στα ανατολικά σύνορα της ΕΕ, διογκώνοντας τις αφίξεις Συρίων πολιτών, στην ελληνοτουρκική μεθόριο.

Προκειμένου να ανακοπεί το μεταναστευτικό ρεύμα από την Τουρκία προς τη χώρα μας, θα μπορούσαν να μνημονευθούν τρεις σημαντικές πολιτικές επιλογές σε επίπεδο ΕΕ – Τουρκίας:

(α) Η Τουρκία λαμβάνει ήδη χρηματοδοτική βοήθεια στο πλαίσιο της προενταξιακής βοήθειας που προβλέπουν οι Κανονισμοί IPA & IPA II (Instrument for Pre Accession Assistance), με στόχο, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματική εφαρμογή θεσμικών μεταρρυθμίσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων της, τη βελτίωση του νομικού και διοικητικού πλαισίου για τη μετανάστευση και το άσυλο, και την γενικότερη ευθυγράμμισή της με τις συναφείς πολιτικές της ΕΕ.

(β) Το Δεκέμβριο του 2013 υπεγράφη στην Άγκυρα η Συμφωνία Επανεισδοχής ΕΕ – Τουρκίας με παράλληλη εκκίνηση του διαλόγου απελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων για Τούρκους πολίτες βάσει κειμένου «Οδικού Χάρτη» (Road Map) εγκεκριμένου από το Συμβούλιο ΕΕ. Η διαδικασία επικύρωσης της Συμφωνίας έχει ολοκληρωθεί, τόσο από πλευράς ΕΕ, όσο και Τουρκίας. Η Συμφωνία προβλέπει, μεταξύ άλλων, την επανεισδοχή όχι μόνο υπηκόων των δύο μερών (Τουρκία – ΕΕ), παράνομα εισερχόμενων στο έδαφος ενός εκ των δύο, αλλά και υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που έχουν εισέλθει παράνομα στο έδαφος ενός εκ των δύο μερών διαμέσου του δευτέρου, υπό σαφώς διατυπωμένες προϋποθέσεις, καθώς και συντόμευση της διαδικασίας επανεισδοχής στην περίπτωση που το παράνομα εισερχόμενο πρόσωπο συλληφθεί από το αιτούν κράτος στην παραμεθόριο περιοχή.

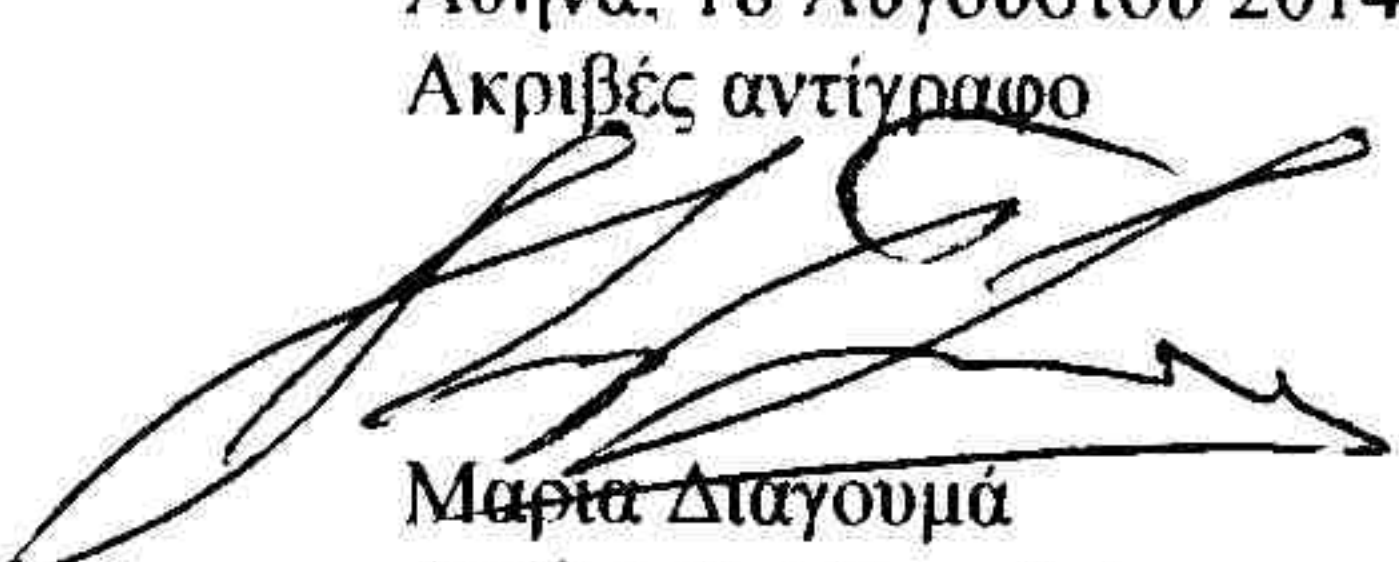
(γ) Το Μάιο 2012 υπεγράφη στη Βαρσοβία, Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ FRONTEX και Τουρκίας, με σκοπό την έναρξη πρακτικής συνεργασίας στον τομέα της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης. Σημαντική εξέλιξη θεωρείται η σύναψη τον Φεβρουάριο τ.έ. Συμφωνίας Επιχειρησιακής Συνεργασίας του Οργανισμού με την Τουρκία, η οποία και αποτελεί βάσει του Κανονισμού του Οργανισμού τον αποκλειστικό τρόπο ρύθμισης των σχέσεων συνεργασίας του FRONTEX με τρίτες χώρες.

Σημειώνεται ότι η εφαρμογή του ελληνοτουρκικού Πρωτοκόλλου Επανεισδοχής για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης που υπεγράφη στην Αθήνα το 2001, παρά τις κατά καιρούς δηλώσεις και δεσμεύσεις της Τουρκίας, δεν κρίνεται από πλευράς μας ικανοποιητική. Κατά την 9^η Συνάντηση Εμπειρογνομόνων βάσει του άρθρου 13 του Πρωτοκόλλου τον Ιούλιο του 2013, διερευνήθηκαν τρόποι βελτίωσης της επικοινωνίας μεταξύ των σημείων επαφής των δύο χωρών, καθώς και η δυνατότητα αύξησης του αριθμού τους μεταξύ των ελληνικών νησιών και των τουρκικών λιμένων. Σε κάθε περίπτωση, η χώρα μας αναζητά τρόπους για την καλύτερη εφαρμογή του εν λόγω Πρωτοκόλλου, ώστε να αποτελέσει έναν πρόσθετο μηχανισμό στον αγώνα αντιμετώπισης της πίεσης των μεικτών μεταναστευτικών ροών.

Τέλος, σημειώνεται ότι το Γιούρογκρουπ δεν έχει ασχοληθεί και δεν έχει λάβει αποφάσεις σχετιζόμενες με το ζήτημα της μετανάστευσης.

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών
Δημήτρης Κούρκουλας

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2014
Ακριβές αντίγραφο

Μαρία Δαγιουμά
Ακόλουθος Πρεσβείας